

8. 4. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nepromeškejme žádnou příležitost k radosti

Zkuste někdy i vybočit z rodičovských a dospělých stereotypů a pomalujte kameny na zahradě, vyražte na dobrodružnou výpravu do neznáma, zkuste si připomenout přehradu z kamenů, drnů a bláta, zahrajte si společně střílečku na počítači...

Jaro je výtečná příležitost, jak oživit po zimě živelnou dětskou radost. Nevím sice úplně přesně, co ji přináší dítěti, ani nevím, jak přesně radost funguje.

Přesto jsem přesvědčený, že s pomocí radosti probíhá rozvoj dítěte mnohem lépe než bez ní. A koneckonců i výchova a vzdělání bývá jednodušší.

Dětem stačí k radosti až překvapivě málo. A často to jsou úplně jiné věci, než si myslíme my dospělí. Například jaro přináší radost samo o sobě. Děti nevědí, jak působí více hodin světla, více sluníčka a tepla, méně oblečení, větší volnost v pohybu, ale rozhodně příznivý vliv cítí. Přestože jsou unavené následky zimy a z několika měsíců tvrdé práce ve škole, jaro jim vlije do žil nové síly.

Čím můžeme dítěti přispět radostí my?

Být s dítětem. Nedávno jsem jel metrem, proti mně seděli dva rodiče a mezi nimi asi pětiletý kluk. Málem ho zamáčkli svými tlustými zimními bundami, vedli dospělé řeči jen mezi sebou, přesto kluk vypadal absolutně spokojeně. Byla to taková vnitřní neokázalá radost, která všem říkala, já mám oba, určitě se mi nic nestane, je mi mezi nimi teplo a dobře. Mít dospělé pro sebe je pro dítě radost.

Dělat něco s dítětem. Samozřejmě mám na mysli v první řadě společné hraní. Vzpomeňte na čas, když jste byli malí! Líтали jste, hráli na schovku, když to šlo, tak jste přetvářeli přírodu, jezdili s kočárkem a vychovávali jste panenky a medvědy, hráli si na písku. Vaše hry byly jednoduché a laciné. Ani dnešní děti nepotřebují k radosti hry úplně jiné. Všechny tyto hry můžete hrát s nimi. Přesto zkuste někdy i vybočit z rodičovských a dospělých stereotypů a pomalujte kameny na zahradě, vyražte na dobrodružnou výpravu do neznáma, zkuste si připomenout přehradu z kamenů, drnů a bláta, zahrajte si společně střílečku na počítači. Společně si čtěte a prohlížejte fotografie. Velmi se také přimlouvám za společnou práci. Jenže přitom se nesmí stát jediným cílem produkt ve vymezené kvalitě a přesně vymezeném čase. Pak je i vaření, uklízení, opravování, okopávání, šití, velmi atraktivní a radostná hra. Když si přitom ještě budete s dítětem povídat, nebude mít společná činnost chybu.

Radost, když dítě něco dostane. Dostávat by dítě mělo něco neustále. Každý den alespoň dva nebo tři dárky. Barevný kamínek, list ze stromu, něco dobrého k snědku, tužku, časopis, hezké slovo, vtip, básničku. Vůbec přitom nejde o peníze a drahé dárky. Dítě má radost i z bezcenných maličkostí, které mu sdělují, že jsme si na ně vzpomněli. Je to hra na dárky a na překvapení. Co mám pro tebe v kapse? Nebo je to v tašce? I dávno velkým adolescentům se rozjasní tváře, když jim něco dáme.

Radost dítěte zvyšuje, když my dospělí jsme spokojeni. Jistě dobře znáte pátravé pohledy dětí: není máma smutná nebo našťvaná? Táto, ty se zlobíš? Náš smutek, zamlklost, našťvání, rozčilování, slzy se přenášejí na dítě. Dítě nerozumí našim starostem, je však zneklidněné, nejisté. Naopak je rádo, když se smějeme. Naše radost a úsměvy vytvářejí pro dítě bezpečné prostředí a posilují jeho klid.

I učení může být velká radost. Víím, že učení je také velká trpělivost, namáhavé překonávání překážek, nezdary. Jenže učení je hlavně objevování (zpravidla už dávno objeveného), vymýšlení, vytváření, překvapení z toho, že jsem na to přišel, že to funguje, že to umím, že to dokážu, že to můžu uplatnit, že někomu předvedu, co už umím. Přibývá učitelů i celých škol, kde se snaží vrátit učení radost. A když to úplně nejde ve škole, tak jaro dává i rodičům velkou příležitost, aby zkusili přispět k radosti z učení.

Ovšem s radostí se nekšeftuje. Nelze čekat, až dítě udělá radost nám, abychom potom udělali radost jemu. Radost, kterou bychom, a nejen na jaře, měli dítěti nabízet, je bez podmínek. Jen proto, že dítě je a že je máme rádi. A že někdy ani radost nepomůže překonat všechny životní těžkosti? Tak je nám alespoň příjemněji!

Zdroj: Rodina